

ТРИ ЦЕНТИ в З. А. Америка; ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном.

Тел. "Свобода": 8-8888. Тел. У. Н. Союз: 8-8888.

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ПЕРЕМОЖЦІ ПРОДОВЖУЮТЬ ОБСТРУКЦІЮ В СЕНАТІ

Вашингтон, 15 березня. — Сенатори з південних стейтів продовжують обструкцію проти змагань адміністрації, щоб узяти на денний порядок бил про зрівняння громадянських прав. Хоч прихильники адміністрації заявили, що вони вважають себе переможцями в своїх зусиллях для введення правил проти обструкції, південні сенатори продовжують обструкцію, щоб не допустити до переведення в конгресі цілої програми праці, предлаєної президентом у конгресі. Одною з перших точок програми є бил про зрівняння прав. В год. 12.30 ранку сьогодні продовжував промовляти сенатор Еллендер з Луїзіани, хоч його промова вже тривала понад 12 годин. Провідник демократичної групи, сенатор Лукас, пробував спинити промовця для зголошення внеску, щоб відкласти засідання сенату, однак Еллендер не згодився на це.

Д-Р БОЙД ПОТВЕРДЖЕННЯ СЕНАТОМ НА СТАНОВИЩІ ДИРЕКТОРА БЮРА ШАХТ.

Вашингтон. — Десять головами проти 1 сенатська комісія затвердила на становищі директора бюро шахт д-ра Дж. Бойда, асесора страйку, який заперечує на знак протесту проти його призначення. Дж. Л. Луїс, голова Юнайтед Майн Воркєрс, оприлюднюючи наказ вуглекопам, щоб вони вийшли на страйк на два тижні, заявив, що страйк буде протестом проти призначення Бойда. Бойд, справував свій уряд від двох років без заплати, коли Луїс раз-у-раз заявляв, що він не годиться на його призначення. На страйк вийшли 471,000 вуглекопів на схід від ріки Мисіссіпі. Страйком обняті десять стейтів.

ЗА ПИСТЬ ЛІТ АТОМОВА СИЛА БУДЕ ГНАТИ КОРАБЛІ.

Вашингтон. — Складено вже велетенську програму для видосконалення контролю над атомовою силою, як це виявив голова комісії атомової енергії, сен. Бразен Мак Магон. Він твердить, що атомові шости років можна буде порушати кораблі й підводні лодки атомними пропелерами. Сила буде така велика, що кораблі будуть пливти докрити земного ґрунту без набирання нового топлива. Для офінування програми Комісія Атомової Енергії потребуватиме пів мільярда доларів. Це саме приміщення завод для цієї справи, сенатор не виявив.

ОСТОРОГА: У ДІТРОПІ ЗАКУПИЛИ ПІВТОРИ ТИСЯЧКИ РАДІОВИХ ВИБУХОВИХ АПАРАТІВ.

Дітройт, Міш. — Комісар стейтової поліції остерігає населення перед 1,500 вибуховими радіоапаратами, які розкупили люди з двох країн. Ці апарати мають незвичайно сильний вибуховий матеріал під назвою TNT. Вони були вироблені під час війни для військових цілей, а тепер через недостатність дісталися в приватні руки. Кожен апарат може при його ужитті розсідати голову людини. Поліція наказує не рухати цілком цих апаратів.

КРАІ ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ НА ЗІБРАННІ В СПРАВІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КОЛОНІЙ

Гавана, на острові Куба, 15 березня. — На сьогоднішній день зібрання представників 13 південно-американських республік для наради, що зробити з колоніями, які втримують в Південній Америці три європейські держави, а саме: Франція, Голандія й Великобританія. Народи над цю справу похилилися перед роком на конференції в Боготі, в Колумбії. Тоді рішення скласти окреме зібрання для його вирішення. На ділі, під час заповіданих нарад мають тільки скласти програму, як перевести студії над цим питанням, а саме рішення буде передане зібранні Американських Міністрів Закордонних Справ. Злучені Держави не беруть участі в теперішніх нарадах.

АМЕРИКА ВИРІВНЯЛА ВОЄННІ РАХУНКИ З ФРАНЦІЄЮ І КАНАДОЮ

Вашингтон. — Франція й Канада вирівняли свої рахунки зі Злученими Державами з другої світової війни. Двосторонні угоди підписали в департаменті стейту: Дін Ачесон іменем Злучених Держав, французький амбасадор Анрі Бонет іменем Франції, а амбасадор Гом Вронг іменем Канади. Французький уряд згодився сплатити Злученим Державам готівку \$653,300,000 в тридцять річних ратах, починаючи від 1 липня 1951. Канада сплатила свої зобов'язання так, що Злучені Держави були їй ще винні \$3,675,000, як вже теж сплатило. З інших, досі неполаданих фінансових справ остається довг з Ленд-Лізу у Соетах у висоті 11 мільйонів доларів. Інші країни, які не вирівняли рахунків, такі: Китай, Польща, Савді Арабія, Греція й Етіопія.

ЗНАЙШЛИ ВБИТОГО УКРАЇНЦЯ, НЕМА СПАДКОЄМЦІВ

Гюстон, у стейті Техас. — Часопис Гюстон Повст оприлюднює подробиці про смерть Філікса Максвела, 62-річного громадянина, що походив з Київщини. Його вбили невідомі злочинці на фермі к. Гюстону. Вбивство було в цілях грабінж, бо в його домі знайдено розбиту скриньку, в якій, невідомо чим, були цінні папери. Місцеві українці знали про нього тільки, що його ім'я було прибрано, що він був українського роду і що мав значний маєток. Його сестринка, яка померла перед трьома роками, оповідала, що в Злучених Державах або Канаді живе його брат. Коли хто це про них знає, хай зголосять до поліції в Гюстоні. На його ім'я записана ферма з 30 акрів землі, а крім того є готівка в банку.

ДАНІЯ ОБГОВОРЮЄ ЗВРОЙНІ СПРАВИ З АМЕРИКОЮ

Вашингтон. — У департаменті стейту відбув двогодинну розмову данський міністр закордонних справ, Густав Размуссен, для засягнення інформації, яку зброю може дістати Данія з Америки, якщо вона має грати справжню роль в Північно-Атлантийському Договорі. Кажуть, що мінімальні домагання Данії перевищують максимальні сподівання Злучених Держав. Подібні розмови ведуться з іс-

ВАСИЛЬ МУДРИЙ ПЕРЕВИБРАНИЙ ГОЛОВОЮ Ц.П.У.Е.

Аугсбург, Нім., 13 березня ("Неділя"). — В днях 4, 5 і 6 березня відбулося в цьому місті засідання Головної Ради Центрального Представництва Української Еміграції (ЦП.У.Е.) на якому вибрано її центральні керівні органи в такому складі: голова — Василь Мудрий; 1-ий заст. голови — Іван Вовчук; 2-ий заст. голови — Ірина Павлюковська; секретар Зенон Пеленський; члени Управи: Ярослав Дзіндра, д-р Роман Слюзар, проф. Микола Голобенко і проф. Микола Овчинник. Головою контрольної комісії вибрано Володимира Блавацького. Під час зборів та вибору була розгорнулася дискусія боротьба за вплив поодиноких партій.

ДВА СОВЕТСЬКІ „ФРОНТИ“ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ

Рівночасно зі советською воєнною підготовкою на європейському континенті, підкреслено в останньому збільшенні на 20% советського військового бюджету, Москва не заважає теж інтензивної підготовки на Далекому Сході, поділивши її на два основні „фронти“.

СОВЕТИ ЗАКЛАДАЮТЬ МІНАМИ МОРСЬКІ ШЛЯХИ НА БАЛТИКУ

Гамбург, Німеччина, 15 березня. З поінформованих джерел тут заявляють, що Соевти почали закладати мінами деякі морські шляхи на Балтику. Ці вистки підтверджуються теж зі шведських джерел в Стокгольмі.

В БРИТАНІ ЗАКІНЧЕНО РАЦІОНАЛІЗАЦІЮ ОДЯГІВ.

Лондон, 15 березня. — Лейбористський уряд повідомив вчора в парламенті про скасування раціоналізації одягів в тій країні, що було в силі точно впротязі сім років і 287 днів. Повідомлення прийнято в парламенті довгими оплесками.

ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ СТВОРИЛИ ПЕРЕСЕЛЕННЯ ОСЕРЕДОК В НЬО ОРЛІН

Участь українців в урочистому прийнятті першого транспорту нових імігрантів. Філадельфія, 15 березня. — З канцелярії ЗУАДКомітету повідомляють про врочисте прийняття першого транспорту нових імігрантів в порті Нью Орлін в стейті Луїзіана, в якому було 41 українців, що приїхали старанням ЗУАДКомітету та деяка кількість, що приїхали через інші чужі комітети. Вже перед приїздом транспорту місцеві українські громадяни, відомі члени Українського Народного Союзу: Іван Зазуляк (мол.), Данило Куріца та А. О'Крепкий створили Український Переселенний Осередок, що заопікувався новоприбулими українцями. Від ЗУАДКомітету був на місці його ексек. директор д-р Володимир Галан. В приїзді при виборі імігрантів ЗУАДКомітет мав свій окремий „деск“ та полагоджував всі формальності. Крім громадян з місцевого Переселенного Осередку, при полагоджуванні формальностей з українцями допомагала приділена Траверс Ейд-ом мисис Міріам Смит. Ще в день приїзду пароплава українські імігранти

ЧЕРГОВИЙ ТРАНСПОРТ НОВИХ ІМІГРАНТІВ ПРИЙДЕ В ЧЕТВЕР

Філадельфія, 15 березня. — Заповіданий на сьогоднішній день в Нью Йорку транспорт нових імігрантів на пароплаві Джеренал Гаан, причалить до того порту до причалу дня 20-тій вулиці аж в четвер, дня 17-го березня. Цим транспортом приїжджає старанням З. У. А. Д. Комітету 205 українців. Їх роїменний список в цьому числі „Свободи“ на сторінці 4-тій.

ДАЛЬШІ ЗМІНИ НА КЕРІВНИХ ПОСТАХ СССР

ВІДСТАВКА ГОЛОВИ КОМІСІЇ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ТА ІНШИХ.

Москва, 15 березня. — Президія Верховної Ради Советського Союзу повідомила вчора про дальші зміни на керівних постах советського уряду. На підставі указу президії „звільнено“ Миколая А. Вознесенського з посту голови комісії державного планування та рівночасно з посту заступника голови Ради Міністрів, призначуючи на його місце Максима З. Суворова. Звертається увагу, що по відставці Молотова з посту міністра закордонних справ та Мікояна з посту міністра закордонної торгівлі цих двох „соратників“ Сталіна заміщено на постах заступників голови Ради Міністрів, тоді як Вознесенського „звільнено“ рівночасно і з того посту. Верховна Рада СССР потвердила рівночасно цілий ряд дальших змін на керівних постах советського режіму, включно зі „звільненням“ Петра С. Попова з Президії Верховної Ради, мотивуючи це тим, що він „як не працює в Ленінграді“, де він був секретарем партії. „Звільнено“ теж передсідника Верховного Суду СССР, Івана Т. Голікова, іменуючи на його місце А. А. Воліна і признаючи рівночасно цілий ряд нових судій до центрального суду. Новопризначений голова комісії державного планування, М. Суворов, грав важливу роль в советському воєнному господарстві та спеціалізувався в справі продукції машин.

ПОЛІТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ЗМІН НА КРЕМЛІ.

Берлін, 15 березня. — Переведені протягом останнього Берлін, 15 березня. — Переведені протягом останнього тижня зміни на керівних постах советського уряду не залишають жадного сумніву, що тут йдеться не тільки про технічні зміни людей, але й про далекойдучі політичні заміри. В зближених до Соевтів поінформованих колах стверджують, що зміни в советському уряді в жадному разі не зв'язані з віком чи здоров'ям осіб. В колах американських знавців Советського Союзу вважають, що ці зміни заповідують „щось велике“ в Кремлі. Вважається, що Кремль, побачивши, що він вже нічого не може досягнути шантажем та своєю „політикою“, рішив відтягнути від практичної роботи в уряді членів Політбюро і підставити на їх місце „техніків“, щоб в той спосіб зберегти „правовірність“ Політбюро та мати на кого скинути вину за евентуальні дальші невдачі як в закордонній так і внутрішній політиці.

ЗАКІНЧЕНО СЕСІЮ ВЕРХОВНОЇ РАДИ СССР.

Москва, 15 березня (АП). — Вчора ввечері Верховна Рада СССР „з великим одушевленням“ прийняла пропозиції її урядом бюджет на черговий рік і на тому закінчила свою сесію. Найбільшу рубрику в цьому бюджеті займають видатки на армію, що в цьому році виноситимуть 79,000,000,000 карбованців (коло 15,000,000,000 доларів по советському курсу) та є на 20% більші, в порівнянні з видатками, передбаченими на ту ціль попереднім бюджетом.

ПОЧАЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ ЗАХІДНО-ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В СПРАВІ АТЛАНТИСЬКОГО ПАКТУ.

Лондон, 15 березня. — Вчора тут почалася конференція Дорадчої Ради країн Брюссельського договору, в справі їх суцільного включення в проєктований Атлантийський пакт та відповідної реорганізації плячу своєї оборони на тій підставі. В конференції беруть участь міністри закордонних справ та міністри оборони й господарства та їх фахові дорадники з п'ятьох країн: Британії, Франції, Бельгії, Голандії і Люксембургу. Народи відкрив міністер Бевін і на їх початку зроблено перегляд до теперішньої праці. Хоча офіційно не подається жадних висновків і коментарів до наради, проте не скривається їх важливості. На їх дальшому порядку, крім проблем організації західно-європейських „оборонних зон“, є теж справа організації закордонної мієранції Ради Європи. Додається, що західно-європейські країни відтягнули свої останні застереження проти участі Італії в Атлантийському пакті після того, як Італійський уряд виключив з цієї справи свої домагання щодо колишніх колоній.

БРИТАНІЯ ОСТЕРІГАС ІЗРАЇЛЬЦІВ.

Лондон, 15 березня. — У зв'язку з акцією ізраїльських військ в провінції Негев в Палестині та в безпосередньому віддаленні від червономорського заливу і порту Акаба, британський уряд з цілою рішучістю остерігає ізраїльський уряд, що британський гарнізон в Акабі буде змушений до акції, якщо ізраїльські війська вступили на трансйорданську територію в тому районі.

ЗАСУДИЛИ ІНШІГІНІВ В АМЕРИКАНСЬКІЙ ЗОНІ.

Мюнхен, 15 березня. — Спеціальна американська військова судова комісія засудила вчора на кару тюрми від одного до 19 років вісім осіб, обвинувачених в шпигуванні. Їм доказано, що вони збирали інформацію щодо американської Армії та щодо скитальників і передавали їх опанованій советами чеській і польській розвідці.

ПО ГОТІВІ ІТАЛІЙСЬКОЇ ПОЛІЦІЇ ПРОТИ КОМУНІСТИЧНИХ БЕЗПОРЯДКІВ.

Рим, 15 березня. — В італійському парламенті обговорюється тепер справа притуплення Італії до Атлантийського пакту, проти чого виступають та організують „акцію“ місцеві більшовицькі п'ятиколонники. У зв'язку з цим уряд наказав поготівити поліцію та карабінерів, якщо більшовики задумали виконати свої погрози та організували вуличні заворушення.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLUATA:		SUBSCRIPTION RATES:	
Na pik	\$7.00	One year	\$7.00
Na pik roku	\$3.75	Six months	\$3.75
Na tri misia	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерзі Ситі і закордоном:			
Na pik	\$10.00	One year	\$10.00
Na pik roku	\$5.25	Six months	\$5.25
Na tri misia	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з понеділка (англійською Частинкою):			
Na pik	\$2.50	One year	\$2.50
Na pik roku	\$1.50	Six months	\$1.50

Важна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "СВОБОДА" P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗАМІСТЬ СТРАЙКУ — „ПОМИНКИ“

Уже довгий час не було чути нічого про Джана Луїса, президента Юнайтед Майн Воркерс. У часі президентської виборчої кампанії ще дещо його згадували, цитуючи гострі слова, якими він намагався поборити кандидатуру Трумана. Хоч по виборах Луїс цілком замовк, ті, що його добре знають, заповідали, що він не сидить довго тихо і під весну виїде з чимсь „оригінальним“. Так і сталося. На щастя майнерського страйку нема, бо й контракт ще не вигас, але масмо зате дво-тижневу жалобу, в часі якої не буде працювати коло 400,000 майнерів. Це є новий диктаторський маневр, яким Луїс хоче показати свою силу, заки зачне переговорювати в справі нового контракту.

Як уже не раз в минулому, так і тепер зазначимо, що якби зле не ставитись до тактики Луїса, його бундючності, зарозумілості та амбіції, яка не має стриму, його заслуги для поліпшення майнерської долі значні. Але й майнерам треба пам'ятати, що майнерська юнія скористала б куди більше, якби у її провід була людина, що менше дбала б про свою честли-любність, а більше про забезпечення майнерів у такій мо-дерній спосіб, як це бувало куди меншими і не так багатими юніями, які мають тактовний і поступовий провід, хоч не та-кий голосний.

Впертість, безоглядність та зарозумілість Луїса пізнати теж і по проголошеній ним жалобі, яку він зарядив спираю-чись на одну з статей контракту, яка дозволяє юнії заря-джувати „Поминки періоду“. Саме для такої цілі він до-магався цієї статті!

Майнерська юнія, що поминає своїх членів, які впади жертвою нещасливих випадків у майнах, належить за це призначення. Це гарна поведінка, людська, християнська. Але чи треба поминати аж два тижні? У відповіді на це питання заінтересований майнери, що не хотіли б тратити заробітку, як і заінтересований загаль. Тому і не диво, що критикують Луїса що назначив аж два тижні поминок. Зокрема критикують його за те, що за довгі літа щойно цього року нагромаджено біль-шу резерву вугілля і через те зачала вже дещо спадати ціна на вугіль. Так і повинно бути з усім, а не тільки з вугіллям, бо ж дорожнеча дається далі добре в знаки кожному, особливо тим, що мало заробляють. Але заряджені Луїсом поминки зменшать тепер цю резерву і вугілля відразу подорожжє. Ко-му ж це виїде на добро? Чи аж такого треба братись засобу, щоб у нових майнерських переговорах добиватись нових по-лекш для майнерів? Отсе є і те, що насторожує проти Луїса весь загаль.

Та є ще одна важна причина, чому так гостро критикують новий „поминки“ Луїса. Цей поминки з'явився в дуже негоді-ний час. А невідповідна це пора тому, що якраз тепер важиться доля існуючого робітничого закону Тефта-Гартлі. Луїс про-голосив, що він хоче зарядженими ним поминками запрете-стувати від імені майнерської юнії проти призначення дирек-тором федерального Бюра Майн такої особи, яка ніколи не працювала в майнах, а яким є д-р Джеймс Бойд. Сумніваємось, чи цей протест що йому допоможе, але що він пошкодить цілому робітничому, що змагає до зміни закону Тефта-Гартлі, в те мало хто сумнівається. Своїм поступком Луїс не приніс корис-ти нікому, ні майнерам, ні робітництву, ні цілій суспільності, а тільки вдовольнив свою пиху.

Червона „мирова конференція“ в Нью Йорку

Одверті чи закриті комуні-сти не злякалися навіть цього, що сам президент держави на-звав їх зрадниками. Вони далі продовжують свою зрадниць-ку роботу, вживаючи до цього різних „триків“. До тих остан-ніх належать теж і різні „куль-турні імпрези“, що мають „зблизити“ Америку до Мо-скиви, а на яких, як це зви-чай-но буває, лається Америка і вихвалюється Росією. На щось подібне заноситься — на вели-ке здивування — навіть у тепе-рішньому часі.

Дня 25. березня має зача-тись в Нью Йорку „Мірова кон-ференція“, яку скликає „Кра-сва Рада Мистецтва, Науки і Професій“. На ту конферен-цію запросили отця організації зі шумною назвою росій-ських інтелектуалів, письмен-ників і музиків.

Як є завданням советських „культурних місій“, усім нам добре відоме. Треба припуска-ти, що знане воно теж і депар-таментови стейту у Вашингто-ні, що має тепер у цій справі останнє слово, бо ж рішас про-дзвіл на відвід до Злучених Держав. Американський нарід сказав своє слово в пресі. Він дивується, як можна над та-кою справою дебатовати в ча-сі, коли стільки мови про со-ветське шпигунство й зрад-ницьку поведінку американ-ських комуністів. Ось так заре-агував американський за-гал, поминаючи комуністів.

Між тими, що мають прибу-ти на цю червону „мирову кон-ференцію“, є теж і Дімітрій Шостакович, советський ко-мпозитор. Деякі його твори гра-ють і в Америці, хоч музична критика не знаходить у них нічого оригінального, ні вели-кого. Та тут це не важне. За-те ми хочемо підкреслити голо-вне комуністичну відданість Шостаковича Сталінові й со-ветському режимові. Він раз бере нагороди, а другим разом „нається“ за кожний ухил і покірно піддається партійній критиці своєї музики, призна-ючи, що вона має „служити розбудові „советського раю“.

Коли б однак хотів хтось і це виправдувати, то звернемо увагу на критику Шостакови-ча з іншого боку та ще такою особою, як Волтер Вінчел.

Отже Вінчел у своїй коло-мі з-перед кількох днів на-писав, що недавно зачали вистав-ляти в Москві фільм, в якому є повно нападів на Злучені Держави. Музику до цього фільму скomпонував Дімітрій Шостакович...

КАРПАТИ ЗАГОВОРИЛИ

(15. березня 1939 — 15. березня 1949).

Десять літ минуло від часу, як Карпати говорити поча-ли. Гомоніли так голосно, що мабуть не остало на світі прес-и, що була би не писала про-малу країну під Карпатами.

По краю гуляли кореспон-денти чужомовних газет, чи пресових агентств, бо майже цілий світ став насторожений: що оце готується під Карпа-тами? Деякі писали про горстку народів з великими на-діями або завданнями. Україн-ська преса на цілому світі пи-сала про досягнення цього ма-лого клатипа української зем-лі, яка майже 1000 літ була ві-дторвана від свого материка і підлягала мадярській владі.

Що властиво сталося? Члени Союму Карпатської У-країни, обрані дня 12. лютого, зішлись нарешті дня 14. бе-резня до Хусту. Нажаль аж 14. березня, бо д-р Гаха, прези-дент Чехословаччини в Празі, відволікав скликання Союму (уже третій раз!), слухаючи різних інтриг проти виборів до І. Союму Карпатської України, хоч чехи були заступлені осо-бою хустського чеського ад-

воката, а теж зо страху, що Союм на І. засіданні висло-вив, незгодний проти, наслу-хавши доповіді генерала Прхали-ченею уряду і поставив зов-сім іншу кандидатуру, яка не йшла б по лінії вузьких чеських, персональних та еко-номічних інтересів.

Отже на 14. березня майже всі послі позіждали до Хусту, а 15. березня 1939 мало відбутись Перше історичне засідання Союму Карпатської України. Всі страшенні відомос-ті про розвал Чехословаччини, про напастування мадярських та польських збройних сил на кордонах, страшна масакра Січовиків перед двома днями та навіть десятки закордонних кореспондентів не були всилі заглушити цю велику радість, що Карпатська Україна має свій власний Союм. Країна, де тисячі літ майже не мала сво-го законодавства і своєї влас-ної влади, це все тепер мати-ме. Союм обраний по закону і скликаний по закону зішлюсь на перше засідання. Перший український а навіть соборний парламент, бо між послами

дять зі сходу, ваша мати з заходу. Від батька ви маєте відвагу дивитись мені рівно в очі. Батько вам дав цей див-ний блиск ваших очей і цю глибоку, що я у них бачу. Ма-ти дала вам шматок моралі. Вона вас замкнула у вузюсін-ке коло певних, дуже второ-рих понять. Ваш блиск очей і їх глибина прикріті страхом матірної моралі. І такою ви росли. Вас дуже пестила ва-ша мати, яка боялась, що ви застудитесь, що ви не будете досить „пристойна“. Потім вас віддали до дуже недотеп-ної школи. Потім ви кожного літа їздили до пластового та-бору під Свалявою, де ви кла-ли ватру і співали завжди тих самих пісень та тапцювали завжди того самого гбпака, якого вас навчив Авраменко. Це пізніше вас віддали в на-уку до учительської семінарії в Ужгороді, де був директо-ром сьогоднішній наш пре-м'єр Волошин. Вас там дуже

погано в добродійному пури-танстві виховували. Ви писа-ли архаїчним правописом ар-хаїчні речі. Вашої уяви ніко-ли не турбовано. Все обмежу-валось на вишивках, на гопат-ку, на зовнішньому. Ви ніколи не думали, що поза Ужгоро-дом є світ. Ви ніколи не зна-вали, що через Атлантику пли-вуть кораблі... А потім ви ста-ли учительською чехо-словаць-кої шкільної системи і дїста-вали сімсот двадцять корон початкової платні. І вашою метою стало одно-однісіньке стремління: ви хотіли вигідно вийти заміж за людину по-можливості, що має своє а-то і що матиме дві з полови-ною тисячі забезпеченої дер-жавою платні... Але до вашої душі увірвалася насильно У-країна. У ваших жилах тече кров вашого батька зі сходу і, нарешті, ви зустріли мене: так! Ви, Ольго, втрачені для вашої карпатсько-русьської добродійності. Я вас почав

були заступники з Великої і Західної України.

Сойм, що відзеркалював повну релігійну толеранцію, бо між послами були як като-лики, так і православні.

Та можна би навести ще більше причин, чому всі без винятку, і нарід і уряд попали в екстаз, не маючи наймен-шого страху перед жалюивою загрозою, яка вже кілька міс-яців заповідалася і в ту хвили-ну стояла на порозі. Радість перегадувала все. Між присут-німи послами велася жива дис-кусія в справі проголошення незалежності краю, особливо, як дійшла вістка, що Слова-чина відорвалася і оголосила себе незалежною.

Урава Першої Української (руської) Центральної Наро-дної Ради та Українського На-ціонального Об'єднання горя-чому працювали: підготова-лися різні проекти, устійно-вався порядок та узгіднова-лися члени до різних соймо-вих інституцій.

Та ще одно сталося. Бл. пам-о. Августин Волошин, як пре-м'єр, подався з урядом до ди-місії й заявив це Празі ще 14. березня, зложивши одночасно новий уряд, що був тимчасо-вим, тільки до Сойму. І так настав 14. березень 1939. Зій-шовся Сойм і проголосив не-залежну Карпатську Україну. А на кордонах загучали гарма-ги, скоростріли, танки, пан-цирники.

В Хусті радив Сойм, лунали патріотичні промови, а на кор-донах українська кров зрошу-вала вічно жакдучу землю. Це Січовики стали до безнадійно-го бою. Це юнаки Карпатської, Західної і Великої України з рушницями та револьверами в руках доставилися проти тан-ків і канонів мадярської регу-лярної армії, щоб хоч на цьому малому клатипу української землі створити духом і кровю об'єднаний Соборну Україну. А уряд сподівався, що не може статися, щоб країну, загаран-товану міжнародними догово-рами, яка нікому не загрожує, можна було насилу загарбати проти її волі. Уряд знав, що за волю треба битися, але сподівався, що за кордоном знай-дуться держави, що запротес-тують проти мадярського на-пастування і хоч крикнуть: Ані кроку проти мирного на-роду!

Та сталося інакше. Преса передавала по світі сензаційні вістки про боротьбу в Карпа-тській Україні, а сильні світу цього мовчали. В той саме час захитала нашою вірою ще й така сензація, що німецька ар-мія без найменшого відпору вмаширувала до Праги та зай-няла Чехію і Моравію. Світ теж не ворохнувся.

В Хусті радив Сойм далі й ухвалював закони для моло-дого Карпатської України, ви-брав президента в особі бл. п. о. д-ра А. Волошина та за-твердив новий уряд, запропо-

Микола Кокольський.

Московський хамелеон

Припадок хотів, що в ч. 38 „Свободи“, з дня 16. лютого, з'явилися, побіч себе, дві стат-ті, І. Керші п. н. „Україна сьогодні“ і криптонімного ав-тора (Ро-ю) п. н. „Незвичай-но важлива зброя“, в якій ав-тор реферує книжку проф. Р. Паклена (псевдонім), п. н. „Бі-ла книга“. Обидві статті пору-шують те саме питання совет-ської національної і соціальної політики і українське станови-ще до неї. І дивне диво, обид-ва знавці відносин в СРСР го-ворять зовсім іншою мовою.

Проф. Р. Паклен, опираю-чись на автентичні джерела, послідовно виказує, що кому-нізм є тільки зовнішня маска, під якою скривається суто мо-нолітичний імперіалізм та що в інтересі московської нації більшовики гноблять, експло-атують і нищать поневолені Московією народи. Автор за-кликає нанести нищівний удар у самі підмурівки владичі на-родів СРСР і так розвалити московську тюмну народів.

Інакше думає п. І. Керша. Він твердить, що комуністич-ний уряд СРСР є інтернаціо-нальний та що не можна змі-шувати його з російським на-родом, бо навіть деякі крем-лівські інородці дивляться з презирством на російський на-род.

Не берусь доказувати по-чий стороні правда, а беру під увагу те, що вже саме життя доказало. Відомий факт, що більшовики не вичистили ні одного визначного московсь-кого письменника, ні одного музиканта, ні навіть ні одного кровавого „батьку-царя“, ві-домого з гноблення і підбоїв чужих народів. Усіх їх вони покривають грубою верствою бронзи, мовляв, на ті епохи. В тому самому часі іншою міркою мряється українських письменників та визначних лю-дей України. Навіть твори І. Франка, ніби признані боль-шевиками, вважається мало-що не контрреволюційними. Хмельницький заскарбив собі

нований президентом.

Ворожа армія поширила фронт і вдиралася щораз біль-ше в глибок краю. Січовики ги-нули, чеська дивізія без бою опускала країну в напрямку Румунії, Польщі і Словаччини, викликаючи тим анархію.

Такий був початок Другої Світової Війни. Вона почалась на Закарпатті, тоді, як Кар-патська Україна родилася в крові й як гинули Січовики в бою за волю України.

Друга світова війна скінче-на, а в Карпатах далі воюють і живуть українські юнаки; славні борці Української Пов-станської Армії...

Ю. Мирчак.

більшовицьку ласку (так як і царську!) тільки Переяславсь-ким договором. Мазепа ж для більшовиків такий самий „зрадник“, як і для царської Росії! Або що значить такий на око „дрібний“ факт, як „дозунг“ із останньої війни, „да здрастує великий, рус-ский народ победитель“? Що значить вічне, підкреслювання більшовицького пропаганди- „русскости“ СРСР? А чи ви-морення штучно викликаним голодом мільйонів українсь-ких селян в тому часі, коли Москва заїдалася хлібом, зра-бованим на Україні, як і факт поголового нищення провід-ної, інтелігентської верстви України не вказують ясно, проти кого звернене вістря мо-сковської політики теж під більшовиками?

Ні! Для нас життя уже дав-но доказало, що советський комунізм, це нова форма ро-сійського патріотизму, це но-вий засіб панування москалів над поневоленими народами. Для нас Москва є хамелеон, що змінює свою барву відпо-відно до потреби хвилі. Був час, коли цей хамелеон рябив триколірним, був час Керен-ських, коли він маскувався на рожево, сьогодні він черво-ний, а треба буде, то він зно-ву змінить барву, щоб деще втримати і поширити москов-ську імперію. І це для нас ос-новний факт, який мусимо у-свідомити собі у всій його ве-личині і у всіх консеквенціях.

Отже не примикати очей і бачити тільки безбездну чер-вону барву. Хамелеон уже сам собою небезпечний, яку він не прибирав би барву, Москва поневоле Україну при помо-чі НКВДістів, як колись вона волювала при допомозі царсь-кого жандарма, ці врангелівсь-ко-денікінівські б'ї і огардівцїв. Тому боротьба з комунізмом мусить бути для нас рівночас-но боротьбою з московським імперіалістичним і патріотич-ним. Боротьба українців за ви-зволнення з соціальної неволі мусить бути рівночасно бо-ротьбою за визволнення з на-ціональної неволі. Це визво-лення може наступити тільки на руїнах московської тюмни народів.

Зовсім мильна тактика, яку пропонує п. І. Керша: „Насам-перед пропаганда проти інтернаціонального „більшовизму“, а потім „при нагоді, українці виступлять проти „більшовиз-му“ і тоді „національні україн-ські ідеї будуть підперті фі-зичною силою народу“. Ця тактика мильна. Московсь-кі антибільшовики не ведуть активної боротьби з интерна-ціональним б о л ь ш е в и з м о м.

(Докінчення на стор. 3-тій)

УЛАС САМЧУК

СОНЦЕ З ЗАХОДУ

РОМАН.

46)

— Ні, ви над цим не дума-ли... А чи думали ви над тим, що наша проблема — це про-блема значення? Ні один січо-вик, що тут ось лизить, мов-куня втілого нещастя, ніко-ли над цим не задумався. Ця невинна, закукуричена примі-тивність і простота лизить тут, щоб викликати гнів... щоб бо-рити всіх проти України. Всім поза нами не дає спати гостре питання: як оці ослі обтеруси віджажують повставати про-ти нас, проти всіх? Кілька об-дуртусів і проти всіх. Це ж го-ле нахабство! Це цинізм! Це провокація цілого світу. Мадяри, поляки, румуни, че-хи, москалі, німці... Боже мій!

Всі ці мільйони людей дума-ють тільки, як оці наших обдуртусів позбавити життя. Вигнати їх звідсіль. Розтерти їх... Ви розумієте, Ольго, що це значить?

— Ні, ви цього, Ольго, не розумієте, бо ви над цим ні-коли не мали часу думати. Ви собі росли, як трава на лузі. Ви співали, як звичайна пта-шина. Чи ви знаєте, що ви та-ке в істоті? Ні. Ви не знаєте... Я вам розкажу: ви називаєтесь по метрикальній книзі міста Ужгорода, де ви мали випа-док народитись, Ольга Бой-чук, батько ваш Микола, ма-ти Марійка. Ви народжені в Ужгороді. Ваш батько похо-

хвилювати. Я вношу до вашої вишнєвочної безпроблемності сумніви. Я сам перешкодив у ваших намірах з Роговим. Я не даю вам ось витанцюватись і, нарешті, я з вас хочу зро-бити Грету Гарбо... Чи ви це розумієте, Ольго?

— І ще скажу вам, Ольго, одну дуже вам незрозумілу думку: Україна — це ніяка са-мостійна, соборна держава від Попраду до Кубані, як де-що це розуміє, а Україна це зерно того первопочатку на сході нашого суходолу, що таїть у собі ідею, яка колись присвічувала творцям держав київських тисячу років перед нами. Ідею великої свободної душі, що бореться з силами маси та матерії малих душ...

Нас тьми і тьми!

Дуже напружено каже вели-кий юродивець Блок... І ті „тьми“ хочуть залити, мов по-вінь, світ України вносить па-росток організуючого понят-

тя. Це мобілізація усвідомле-ного почуття... Ви не знаєте, хто такий Блок? Це дуже ве-ликий прозорливець сходу Е-вропи. Це поет, що писав по-російськи... Ну, от... На цьо-му, Ольго, ми і могли б скін-чити... — Кримський випустив руки Ольги, що вже зовсім нагрілася. Він був дуже по-важний... Чоло його променю-вало, мов смолоскип.

Ольга мовчала. Ця повин-ств слів залила її, мов гірська во-да невеличкий кущ верби на березі річки. Боже мій! Вона думає. Вона вже думає! Вона вже має в очах сумнів. Стіль-ки неясності, що аж страшно. В душі так туманно, але так тепло. Якійсь туманний ранок, сніг заграва, а ще так недавно там була така чудова, темна і незрушна ніч. Душе моя, ду-ше моя! Возстань хто спить! — чути цей спів ангелів, з не-бес, де сніг сійво живого бо-жества. Ольга вичула дихан-ня вічного в собі самій. І вже

хочеться, щоб-нарешті зійшло сонце. Спочатку з нілі, а після взагалі.

— Завтра, Ольго, до мене приїжджає моя жінка, — ра-птом сказав Кримський. Ці сло-ва привели Ольгу назад до землі.

— Вже? — вирвалось у неї.

— Так, — каже Кримський... — І вона буде з вами тут?

— підносить очі-Ольга.

— Так, — каже Кримський.

— І ми з вами не будемо говорити більше? — спитала Ольга, і в тому, забрав о-страх.

(Дальше буде).

ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНА УКРАЇН-СЬКОГО НАРОДНОГО СОЮ-ЗУ. ТО НЕ ВИСТАРЧИТЬ НА-ЛЕЖАТИ САМОМУ ДО СО-ЮЗУ. БО ДО ЧЛЕНСЬКИХ ОБОВ'ЯЗКІВ СВИДОМОГО ЧЛЕНА НАЛЕЖИТЬ ТАКОЖ ОБОВ'ЯЗОК ЗАПИСАТИ ДО СОЮЗУ ШЛУ СВОЮ РОДИ-НУ, СВОІХ ПРИЯТЕЛІВ ТА БЛИЗЬКИХ ЗНАКОМИХ.

Максим Подорожний.

СОВЕТСЬКИЙ ЗЛОЧИН НАРОДОВБИВСТВА У ВІННИЦІ

6)

Кулі і постріли.

Як це звичайно в судово-лікарських справах водиться, у Вінниці приділено багато уваги знайденню на місцях розкопок та в черепках трупів кулі та олії характерові пострілів. З цього пороблено відповідні висновки щодо перерізу злочину та його авторів.

Як уже згадано, багато кулі знайдено в черепках трупів хоча в більшості випадків вони були деформовані зударом з черепами то на підставі їх ваги та на підставі розмірів пробитих ними дір в черепках встановлено, що автори цього злочину народобивства користувались ручною автоматичною зброєю малого калібру. Всі кулі в діаметрі були менші ніж 6 міліметрів. В деяких випадках кулі в наслідок малої вибухової сили пороку та хвилюючого пострілу застрягли в шні під шкірою, навіть не дійшовши до кости. В таких випадках вони зберегли свою оригінальну форму, що вагою цілком відповідала теж деформованому кулям. Діаметр цих непошкоджених кулі вимірював 5,6 міліметрів та був на 1,2 сантиметра довгий. В усіх випадках це були звичайні олов'яні кулі без поволоки. Їх вага вносила пересічно 2,50 до 2,52 грамів. На місцях розкопок, в могилах та між одягами тільки в кількох випадках знайдено патрони, але тільки в одному випадку після відхищення можна було на дні патрони знайти знак „Т 33". Це була патрона дещо більшого формату і походила з автоматичної зброї — советського військового револьвера. Снарядів від цієї патрони не знайдено. Наявність великої кількості снарядів та майже повна відсутність патронів свідчала, що жертви не розстрілювали, на тому самому місці, де їх закопано, за деякими тільки малими винятками.

Важливою справою було встановити віддалення, з якого віддано стріли в потилицю жертв. Під цим оглядом надале йдучи і точні висновки дозволяють сліди від стріли при вході кулі в тіло. В цьому випадку це нагадувало на деякі труднощі з огляду на довге перебування трупів в землі. Проте, в більшості випадків стверджено цілком виразні сліди спалення як на шкірі так і на комірках, якщо стріли віддані нешироко потилиці в шню. В інших випадках стверджено як на шкірі так і на одягах цілком виразні сліди від стрілиного пороку. По таких та цілому ряді інших знаках безсумнівно стверджено, що всім жертвам кулю пушено в лоб з безпосередньої віддалі. Ще в інших випадках можна було з цілою точністю ствердити, що зброя була приложена до самої голови.

Спосіб і місце розстрілів.

Точні доходиження спеціалістів наявно вказали, що

(Продовження)

розстріли переводила „правна рука" та що їх, за деякими тільки винятками, докрано не на місці розкопок над ямою чи в самій ямі. Теж безсумнівно стверджено, що жертви розстрілювали в стоячій позиції.

З деякими тільки відхиленнями встановлено два основні роди розстрілів видобутих жертв. В першому випадку жертви пускали кулю в потилицю в скісному напрямі вгору, з виразним розрахунком, що куля має пробити малий мозок. В другому випадку та з виразним розрахунком на пробиття т.зв. атласу, що теж смертельне. Доходиження виявили, що в обох випадках цих двох метод масового вбивства застосовувалося точно розроблену систему. Зміна техніки розстрілів була, правдоподібно, подиктована пробою силою кожної частини застосованої вогнепальної зброї.

При цих дослідах виринало з черги питання про те, в якій позиції розстрілювали жертви. Знаки стрілів та їх перерізу давали переконливий доказ, що всіх розстрілювали в стоячій позиції. Постріли в потилицю в скісному напрямі до чола міг бути відданий тільки власне в стоячій позиції. Мали відхили в напрямках стрілів диктувалися часто височинами жертви і ката. Багато трупів мали додаткові постріли в тім'я, в чоло або цілком попереду у вилицю. В цих випадках вже могло бути оправдане припущення, що стріли були віддані в лежачій позиції жертви. Що більше, власне на підставі цих додаткових стрілів можна було ствердити, що каті добивали часті свої жертви, придержуючи їх в похилій позиції, або тоді, як вони вже хитались від першого чи другого пострілу. В багатьох інших випадках, як це вже стверджено раніше, жертви розстрілювали головою прикладом нагана.

Як йдеться про місце розстрілів, то висновки комісії і знімання свідків цілком покриваються в твердженні, що всі ці тисячі жертв, за тільки деякими винятками, не були розстрілені на тому самому місці, де їх закопано. Про це переконувало, як вже згадано, відсутність патронів на місцях розкопок. Мала кількість знайдених патронів та наявність кількох трупів вже на верстві одягів, що ними була прикрита головна маса трупів, свідчала б тільки, що лише кілька осіб розстріляно вже на місці та що власне розстріляно тих, які допомагали при закопуванні трупів. Виринало теж припущення, що один або двох найбільш відповідальних комісарів НКВД розстрілювали на останці навіть тих самих „менших риб" з НКВД, які раніше самі розстрілювали в'язнів. В той спосіб ліквідовано можливих свідків злочину та зменшувало небезпеку, що злочин може бути викри-

тий. Знімання свідків та перевірка можливостей потверджували припущення, що жертви в своїй головної масі були розстріляні в першу чергу на подвір'ю будинку НКВД. На підставі усіх цих фактів, доходижень та знімання свідків судово-кримінальна комісія могла описати з досить великою точністю відтворити подробиці цього злочину народобивства. Про це буде мова пізніше.

В'язання рук і затичка рота.

Маси перебіглих трупів вже самі собою справляли невимовно страшне враження, але у Вінниці воно переходило в невимовну грузу, як було дивитись на ті тисячі й тисячі трупів з пов'язаними назад руками та в багатьох випадках зі затичками в ротах. Тільки жіночі трупи — і теж не всі — не мали зв'язаних рук, тоді як всі чоловічі трупи лежали комит'югою в ямах та мали руки пов'язані посторонком. В'язання рук виявляло справді велику „техніку" та одностайну методику. Першусього — всі руки були зв'язані назад і були зв'язані дуже сильно. В усіх випадках мотузка сильно охоплювала кістку на обох руках і в деяких випадках в наслідок цього сильного перев'язання долоні в трупа повдпадали. Навіть на трупах можна було ствердити, що таке в'язання справляло жертвам велику муку перед смертю.

До в'язання рук в усіх випадках вжито дуже сильної фабричної мотузки з конопляних волокон. Мотузка була з правого діаметрі 6 до 6 міліметрів завтовшки і 1,20 до 1,30 метра завдовжки.

Сама „техніка" в'язання була така: руки жертви викручували назад і долонями від себе. Тоді їх зв'язували в зап'ястках подвійною обвідкою мотузки і оба кінці мотузки, один зверху а другий знизу, це раз перетягувало через шийну між руками, сильно стягувало та зв'язувало подвійним вузлом. В той спосіб подвійну обвідку мотузки навколо обох рук переділювало, це сильніше стягувало і так що кожна рука була в окремій петлі. Визволення руки або рук з такої петлі було виключене.

В поодиноких випадках видобути з масових могил жертви мали пов'язані руки теж в літках. До цього вжито такої самої мотузки, тільки багато довшої. В таких випадках посторонком кілька разів обведено обі руки разом і оплісало ще кожну зокрема та зв'язувало вузлом. В одному випадку труп уав зв'язані руки в літках з тої очевидної причини, що одна рука від лікта була в нього ампутувана. Інші мали зв'язані руки і в літках і в зап'ястках. Причини такого подвійного в'язання жертви не можна було встановити.

Крім зв'язаних рук, 24 трупи мали ще теж зв'язані ноги. І при цьому вжито такої самої мотузки, як при в'язанні рук. Ноги були зв'язані вище кісток і на такий самий лад як руки в літках. З того виходило, що ноги зв'язували жертвам ще перед випровадженням їх на місце розстрілу, бо ноги були зв'язані так, що жертва ще могла робити маленькі кроки. Стверджено, що ноги зв'язували виключно молодим чоловікам, при яких заходила можливість спроби втечі.

В двох випадках трупи мали ще в додатку зроблену з такої самої мотузки петлю на шні. Петлі були досить сильно натягнені на шні та з од-

ЮВІЛЕЙНЕ СВЯТО Н. Т. Ш. В НЬО ЙОРКУ

Як уже повідомлено у вчорашньому виданні цього щоденника, в неділю, дня 13-го березня, відбудеться в Нью Йорку велике Ювілейне Свято 75-літнього існування Наукового Товариства ім. Шевченка та пошани до ювілейної Шевченківської Академії. Свято відбудеться старанням Американського Відділу НТШ та Об'єднаного Комітету Українських Національних Організацій міста Нью Йорку. Велику залу Фешин Дизайн Інституту при 24-тій вулиці заповнить приблизно 1,000 привних осіб, між ними багато нових іммігрантів та чимало місцевої американсько-української молоді. Свято, не вважаючи на проголошену наперед „погрозу", що в год. 6-й двері вступити на залу будуть закриті, зачалось з пів-годинним запізненням. Тисячі людей на такому святі та в найбільшій американсько-українській громаді — це рішучо замало.

Голова Американського Відділу НТШ, проф. д-р Микола Чубатий, відкриваючи програму Свята твердив, що українським патріотам, які 75 років тому оснували Наукове Товариство ім. Шевченка, і на думку не приходило, що цей ювілей доведеться святкувати на чужині американській землі. Можна б собі думати, що це велика трагедія, але по думці

проф. Чубатого так не є, бо „де рубають ліс, там летять тріски". За Україну боряться сьогодні не тільки бійці УПА в Карпатах, але і ввесь український нарід і на всіх ділянках життя. За Україну борються й ми тут в Америці. В цьому, що 75-літній ювілей НТШ обходиться на американській землі, криється теж великий символ. За останніх 75 років український нарід перейшов великий шлях дороги в своєму розвитку. Тоді в світі було дуже мало таких, що знали щонебудь про Україну та український нарід і ще менше таких, які його признавали б. Сьогодні — українська справа стала світовою справою в повному розумінні того слова. Сто років тому Шевченко, проголосив своє „Вставайте, кайдани по-рвите..." Але тоді воно не мало такого значення, як має сьогодні. Бо хто мав тоді в Україні рвати кайдани? — питається проф. М. Чубатий. Чи те закріпощене і темне селянство, чи те змосковчене українське дворянство, чи те православне духовенство, що виступалося режімів? Проф. Чубатий вважає, що ці слова Шевченка були віщі, що закликаючи „рвати кайдани" Шевченко не мав на думці тогочасних українців, але майбутніх поколінь. Від тоді на

базі Шевченкових ідей з етнічної української маси повстала українська нація, яку сьогодні змушені признати вже навіть найзапекліші вороги України, добиваючись для неї голосу в Об'єднаних Націях. В цьому „шаленому поштові" української нації проф. Чубатий розрізняє два рішальні чинники: 1. Віще слово Шевченка та 2. Українська наука, яка це слово розбила та вияснила. Бесідник признає, що головна заслуга в розвитку української нації припадає Шевченкові, але рішальну роль у вясненні Шевченкових ідей відіграла українська наука. Шевченко „був хитрий" — каже бесідник — але він сам не мав точно з'ясованого погляду. Взяти б для прикладу, відношення Шевченка до гетьманів, яке є різне а то й противорічне в поодиноких поезіях. На тій підставі референт робить висновок, що „Шевченко не міг роз'ясувати української проблеми в науковій площині". Це зробила українська наука та українські вчені. Вони роз'ясували питання „хто ми, чий сини, ким і за що закуті". Теж Шевченкове „слово", яке він ставляє „на сторожі наших оцих рабів німих" не було — по думці проф. Чубатого — спрещизоване. І це мусіла зробити українська наука. Тільки завдяки українській науці здійснюється Шевченковий заповіт і тільки завдяки цему український нарід перетворився з етнічної маси в модерну націю.

В дальшому проф. Чубатий склав передане вже у вчорашньому виданні „Свободи" коротке річне звідомлення з пра-

ці очолюваного ним Американського Відділу НТШ. З черги забрав слово дійсний член НТШ, відомий американський знавець східно-європейської історії і літератури та автор численних праць на цю тему, професор Колумбійського університету Кларенс А. Меннінг. Темою доповіді проф. Меннінга було „Шевченкове виховання". Бесідник насамперед ствердив, що він вважає собі за велику честь виступати на ювілейному святі того Товариства, що називається іменем Шевченка та яке дало такий великий вклад в розвиток загальної науки. Теж проф. Меннінг висловив жаль, що довголітній голова НТШ, проф. Іван Раківський, на коротко не дожив цієї хвилини, щоб могли виступити на цему ювілейному святі. Приступаючи до теми, американський вчений з подивугідним знанням української історії та української літератури, зокрема зі знанням Шевченка та його біографії в найменших подробицях, доказував не тільки геніяльність, але й велику вченість Шевченка. Від сина кріпака та від науки в мало грамотного сільського дяка Шевченко дійшов до найвищих тоді вершин знання і науки. Докладчик зокрема зупинився на побуті Шевченка в культурному центрі тодішньої Польщі, у Вильні, а дальше в Петербурзі та стосунки Поета з Брюловим і справжньою культурною елітою тодішньої Росії. Брюлов тоді був на цілу Росію символом європейського виховання і він протягом років був найбільшим приятелем Шев-

(Докінчення на стор. 4-тій).

Московський хамелеон

(Докінчення зі стор. 2-гої).

Вони тільки протестують на папері проти соціально-економічного ладу в Росії. Цей спротив ще найменше коштує їм. Вони ждуть тільки тієї хвилини, коли на Кремлі будуть могли посадити нових своїх людей. Така зміна на Кремлі буде для України та інших, поневолених Москвою націй, шойно першим етапом боротьби. Другий етап це боротьба за національне визволення. Україна, виснажена довголітньою боротьбою, буде змушена знову протиставитися націоналістичній Москві, що тепер не стирає своїх сил у боротьбі з більшевизмом, а дбайливо консервує їх на майбутнє. Це було б так у випадку, коли б долю СССР вирішували внутрішні сили. Але майбутню боротьбу можуть повести сили від нас незалежні. Коли ми будемо підкреслювати тільки небезпеку, що грозить від інтернаціонального більшевизму, (що зрештою невірно), тоді майбутня боротьба може скінчитися для нас фатально, тобто стати на першому етапі. Москва вигравить, а український нарід знову попаде в неволю. Ми не можемо з нашої власної вини, з браку вірної орієнтації і необдуманой тактики стратити нову нагоду, сприятливу для побудови власної хати. Отже не розклада-

ти нам боротьби на етапи, а бити ворога відразу, концентруючи наступом, по всім напрямкам стратегії, так, щоб такий завалився московська тюрма народів. Бо шойно на її руїнах зможе повстати справжня вільна й демократична українська держава.

Здаємо собі добре справу з труднощами, які ждуть майбутніх будівників самостійної України, не тільки з боку московських імперіалістів, але й з боку „своїх". Малороси усюкі маси будуть завжди ворожо ставитися до української держави й їх ніколи і нічим не з'єднається.

Визволять український нарід і збудують самостійну українську державу тільки ті, що відчули і зрозуміли заповіт Шевченка і знають, яких вони батьків і ким та за що закуті; що чують у своїх жилах козацьку кров і розуміють мову насиченого кров'ю українського чорнозему та яких серце бється українським ритмом, а ум задивлений у століття майбутньої уже визволеної, вільної, й щасливої України.

УКРАЇНЦІ МІСТА ШІКАГО І СУСІДНИХ МІСТ!

ЗАХОДОМ ЛІГІ АМЕРИКАНЦІВ УКРАЇНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ В ШІКАГО

ВІДБУДЕТЬСЯ:

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 20-ГО БЕРЕЗНЯ 1949 Р.

В ГОДИНІ 3-ТІЙ ПОПОЛУДНІ

В ШОПЕН ШКОЛІ ПРИ ВУЛ. ВЕСТЕРН І РАПС

ВЕЛИЧАВА СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ

В ПОШАНУ НАЙБІЛЬШОГО СИНА УКРАЇНИ

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ТА В ДЕСЯТИ РОКОВИНИ ПРОГЛОШЕННЯ САМОСТІЙНОСТІ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ, що пробуджена Шевченковим словом — „встала і пірвала кайдани".

На Святі промовлятиме б. прем'єр-міністр Першого Уряду Карпато-Української Держави — Юлія Ревай, який був безпосереднім активним учасником і співтворцем цієї небувалої події. Виступить з промовою о. ігумен Решетяло, ЧСВВ, що був також свідком воскресення Карпатської України.

Різноразмірна і цікава програма концертної частини, при співучасті українських організацій міста Шікаго та церковних парафій, повинна перемінити Свято в величаву маніфестацію вірності шікаговській українській громаді Шевченковим Заповітам та ідеї Самостійної Соборної Української Держави.

До тісної співпраці в підготові Свята, а теж до участі в ньому кличемо всіх українців міста Шікаго. Ліга Американців Українського Походження в Шікаго.

ОБ'ЄДНАНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИСТВ І УКРАЇНСЬКИЙ ПЕРЕСЕЛЕНЧІЙ ОСЕРЕДОК В НЬО ЙОРКУ

прохачуть Громадян і Громадин, зацікавлених у праці при зустрічі іммігрантів зі скитальцями під час їх висадки з кораблів у порті, прийти на

ДОРАДЧЕ ЗІБРАННЯ

в годині 2. сполудня

В НЕДІЛЮ, 20. БЕРЕЗНЯ 1949

(SUNDAY, MARCH 20, AT 2 P. M.)

В ШКІЛЬНИЙ АВДИТОРІЙ СВ. ЮРІЯ

217 E. 6th St., New York City.

Головним референтом буде д-р Володимир Галан, ген. директор Злученого Американського Допомогового Комітету. Ада. Микола Гаврилюк, голова Об'єднаного Комітету Марія Денисчук, голова У. Переселенчого Осередку

Ювілейне Свято Н. Т. Ш. в Нью Йорку.

(Докінчення зі стор. 3-го).

ченка. Не менш інтересні були твердження проф. Меннінга про зв'язки Шевченка з Олександром Константиновичем Толстим, „єдиним репрезентантом європейської культури в тодішній Росії“. Шевченко прекрасно знав значення таких зв'язків і їх він якнайкраще використовував. Все те, разом з глибокими студіями, зробило Шевченка одним з найвидатніших вчених тодішнього світу.

Згадавши про роль Шевченка в Кирило-Методіївському Братстві та про Шевченкові зв'язки з родиною Репніних, бесідник порівнював величезну наукову кар'єру Шевченка з такою ж другою великою українською поетією вченого, Івана Франка. Шевченко найкраще знав український наріз, він знав українське село і його долю, він знав українську історію, традиції і мову і з них він черпав своє знання України, українського народу та українських проблем. У висновку своїх доказів, проф. Меннінг ще раз підкреслює, що „Шевченко був одним з великих поетів і вчених Європи“.

Доклад проф. Меннінга зробив помітно глибоке враження на слухачів, що вітали його виступ довгими і щирими оплесками.

Проф. Валентин Шугаєвський був черговим докладчиком та говорив про „Монетні знахідки як джерело до історії України“. Заголовок доповіді навряд чи був атракційний для великої кількості слухачів, але сам доклад можна було назвати „Монетний знахідок“.

Проф. Шугаєвський, сам спеціаліст в цій ділянці науки, незвичайно ясно, річево і при цьому популярно з'ясував величезне значення монетних знахідок для всебічного дослідження української історії. Розвиваючи цю проблему теоретично, докладчик звернув увагу на два джерела дослідів історії: писані та роблені пам'ятки. В писаних джерелах часто треба рахуватися з неточністю записаних фактів, зі суб'єктивним підходом до них авторів записків і т.п. Інакше має справу зі залишеними або знайденими робленими пам'ятками, в тому числі і монетами. Треба тільки вміти їх читати. Кожна старовинна монета розкриває перед дослідником чарівні картини минулого, що їх тільки з цих джерел можна вчитати. Докладчик дає конкретний приклад з різниці між царським і радянським карбованцем та що з цієї різниці можна вчитати і які висновки поробити. Тим більше значення для дослідів історії мають знахідки старовинних монет, що є незрівняним джерелом виявлення нічим іншим не зафіксованих історичних фактів. Докладчик довше зупинився на фактах з історії України, виявлених власне завдяки знахідці старих монет. Наприклад, нігде в історії не зафіксовано, що в Київській Русі часів Володимира Великого вибивали золоті монети. Але ці монети знайдено. Порівняння з тодішніми історичними обставинами дозволяють на незвичайно інтересні висновки. Або, як напр. старовинний римський гріш знайдений в Італії це справа досить зрозуміла і ясна та проста, але на які багаті висновки дозволяє знахідка того гроша в Україні. Шукаючи відповіді на запитання хто, коли, як і чому загинув той гріш в Україні, виявляється щораз нові факти і події з історії нашої Батьківщини.

Д-р Моррей Семхус, мо-

лодий американський вчений українського роду, закінчив рефератну частину імпрези докладом про „Значення науки в прогресі нації“. Відпруживши дещо увагу публіки коротким жартом про себе самого і про свого дядька, що не хотів прийняти телефонувати, що він не розуміє по-індійськи, бесідник теж свою тему зв'язав з характером ювілейного свята. Говорячи початково по-українськи і опісля переходячи на англійську мову, д-р Семхусу застав твердженням, що Тарас Шевченко та його творчість дає надію, що прийдє час і Україна буде вільна та самостійна. Але для здобуття волі потрібно повної натуги всіх сил і в тому важливу роль грає наука. Найкращим прикладом на це може послужити сама Америка та її розвиток. Навіщо багато-то інтересних прикладів з минулого і сучасного розвитку Америки, з величезної а то й рішальної ролі науки в цьому розвитку, докладчик твердив, що власне завдяки цьому Америка сьогодні є країною з найкращим життєвим рівнем в світі. Окрему увагу звернувши докладчик на роль науки в організації оборонної сили країни, бо й під цим оглядом Америка стоїть сьогодні на першому місці в світі. Все це має свою базу в американській демократичній формі влади, що не тільки не кладе будь-яких обмежень розвитку науки, але й підтримує її всіми своїми силами і засобами та відповідно до кожноточасного бажання народу і його представників. Самі ці ідеї волі і демократії та повного і вільного розвитку всіх народних сил і спосібності лягли теж в основу творчості Шевченка і для них та за них Шевченко все своє життя трудився і борювався.

Друга частина Ювілейного Свята, Шевченківська Академія, стояла під знаком — як це вже стверджено у вчорашньому звідомленні зі свята на сторінках цього щоденника — концертного виступу незрівняної української піаністки, Любки Колесси, що відіграла: Баха „Toccata & Fugue d' Mi-"; Моцарта „Romance a Flat Major"; Бетговена „Eccossaises"; Ліста „Valse Impromptu" та Сметани „Polka F Major". Звичайно, Любка Колеса в своїй великій артистичній кар'єрі вже здобула собі всі можливі суперлативи, до яких вже навряд чи є що додати. Хто бачив і чув її виступ на Шевченківській Академії в неділю, той міг тільки з найбільшим переконанням сказати те, що вже сказала суворо американська критика: це справді завершена артистка, від її по-

в'язи починаючи і на самій грі кінчаючи.

Оперовий співак, баритон Осип Стецур, вчорашнім виступом виправдав здобуту вже на цьому континенті протягом відносно дуже короткого часу славу непересічного співака. На програму його виступу склалися: Шевченко-Нижанківський — Минули літа молодії; Шевченко-Лисенко — Минають дні та Шевченко-Лисенко — Ой Дніпре, мій Дніпре. О. Стецур — це без сумніву співак на більшу мірку. Він має добрий голос і вміє ним володіти в цілій його широкій шкалі. Залюбки тут, в якій концерт відбувся, не належить до найкращих на такі цілі.

Відома вже з численних виступів на українській і американській сценах оперова співачка, сопран Марія Поліняк-Лисогір і цим разом своїм співом та своєю появою викликала бурю оплесків. Вона відповідала: Шевченко-Лисенко — Ой одна я; Шевченко-Лисенко — Якби мені, мамо, на мисто та Шевченко-Гайворонський — Сонце заходить.

Обом солістам акомпаніювала на фортепіані з питомою їй легкістю та ідеальним до-стосуванням до співаків, Ольга Дмитрів.

Хор Церкви св. Юрія під диригентурою п. Т. Онуфрика відспівав, крім американської і української гимнів: Стеценко-Кошиць — Заповіт; Шевченко — Давидовський — Б'ють пороги; Людкевич-Гайворонський — За тебе, Україно, та І. Недільського „Засяло сонце...“, виконуючи знаменито ці, не завжди легкі композиції. Хор сам собою творив на сцені прекрасний образок чудових українських народних костюмів.

Бувши артист Київської драматичної студії, Іван Колосів, з великим чуттям та справжньою Шевченковою мовою виголосив два Шевченкові вірші: Псалом 43 і Суботів.

Виконання цілої програми тривало приблизно чотири години. Під час перерви переведено збірку на пам'ятник на могилі покійного голови Н. Т. Ш., проф. Івана Раковського.

П. Ювілейна Шевченківська Академія.

Друга частина Ювілейного Свята, Шевченківська Академія, стояла під знаком — як це вже стверджено у вчорашньому звідомленні зі свята на сторінках цього щоденника — концертного виступу незрівняної української піаністки, Любки Колесси, що відіграла: Баха „Toccata & Fugue d' Mi-"; Моцарта „Romance a Flat Major"; Бетговена „Eccossaises"; Ліста „Valse Impromptu" та Сметани „Polka F Major". Звичайно, Любка Колеса в своїй великій артистичній кар'єрі вже здобула собі всі можливі суперлативи, до яких вже навряд чи є що додати. Хто бачив і чув її виступ на Шевченківській Академії в неділю, той міг тільки з найбільшим переконанням сказати те, що вже сказала суворо американська критика: це справді завершена артистка, від її по-

Нові імігранти

Українці, що приїжджають кораблем „Дженерал Ган“ до Нью Йорку дня 17. березня 1949 за старанням Злученого Українського Американського Допомогового Комітету у Філадельфії:

Балабан Володимир, Марія, Ярослав; Балазюк Гнат, Дарія, Олег, Зенон; Білоус Гнат, Секлста, Віра, Анатолій; Хам Борис, Надія; Чабан Іван; Чорний Михайло; Данилевич Микола, Наталія; Федак Тимко, Розалія; Фелоненко Павло, Павліна; Головацький Осип; Івахів Степан; Іршович Олена; Яворський Ярослав, Осип, Юрій; Качун Михайло; Касків Володимир, Дарія; Кобрин Атанас, Ярослава, Юрій; Копаниця Василь, Магда-

лина, Макар, Богдан, Зеновій, Стефан; Ковальчик Анна; Ковалюк Іван, Анастасія, Богдан; Куд Іван, Анна; Кручаний Володимир, Анастасія, Святослав, Надія, Роман; Лебідь Іван; Лашенко Григорій; Катерина, Василь, Ніна; Марусин Іван, Катерина, Роман, Іванна, Ярослав; Місюренко Василь, Александра, Петро, Ольга; Миколишин Стефан; Наріжний Методій, Катерина; Олійник Антін; Озга Мирон, Вронислава, Юрій, Святослав, Ореста; Петрушинська Ольга; Савчинський Богдан, Ольга, Оксана; Стефанович Христіна, Осип, Марія, Ігор, Володар, Олександр; Тучак Василь, Тарович Еміль; Узвий Макар; Вирста Михайло, Анна, Станіслава, Стефанія, Данило; Вовк Григорій, Лідія, Надія, Ольга; Вишиваний Василь, Мирослава, Тамара, Зорина; Зап'ява Іван; Зелінський Олександр, Євгенія, Христіна; Зорій Микола, Анна; Бальович Володимир; Базиліон Микола; Вонюк Анастасія; Бойкон Іван, Арна, Марія; Цегельський Євген; Любков, Любков, Романа; Добровольська Марія; Федина Михайло; Форис Михайло, Йосифа, Григорій; Фута Петро; Галат Михайло, Марія, Павло, Володимир; Гайдукевич Лука, Марія, Іванна; Гарасимів Роман, Марія, Любомира, Дарія; Голубець Дмитро; Грицьков Василь; Гуменюк Петро, Олександр, Віра, Ігор; Якимець Василь; Ярошевич Катерина, Мирослава; Єфіменко Михайло, Раїса, Віктор; Столярський Ігнатій; Керничний Дмитро, Катерина, Ігор, Мирослава; Колісниченко Олександр, Татіяна, Наталія; Комарницький Зенон, Стефанія, Орест; Корженівський Петро, Домінік, Ярослав, Роман, Орест; Кравчук Іван, Катерина, Йосиф, Юрко, Василь; Кучера Данило, Софія, Ярослава; Кушні Тамара; Кузьмак Василь, Галина; Кусянин Олександр, Марія, Богдан, Люба, Василь; Кисілевський Григорій, Ярослава, Ольга; Любінський Іван; Манчур Марія, Віра, Мирослава; Микитин Андрій; Микита Стефан, Анна, Галина, Зеновій; Никорак Ірина, Христіна, Звенислава; Онушанчик Дмитро; Остапак Микола, Володимира, Марія; Ошудляк Ярослав, Олександр; Палі Анна; Приходько Микола, Євген, Марина; Ратич Марія; Савчинська Дарія.

формальні наради з представниками добровільних допомогових агенцій, між ними і З. У. А. Д. Комітету, на яких були теж всі три представники урядової Переселенчої Комісії з Мр. Карузі на чолі, представники Армії, конгресової і сенатської Комісії для ДПІ та ген. Вуд від ІРО. На прийняття та неформальних нарадах заторкнено цілий ряд справ, зв'язаних з переселенням ДПІ до Америки, при чому ген. Вуд знову згадав про можливість приїзду спеціального українського транспорту до Балтімор в Меріленді.

ОБВИНУВАТИ ДЕТЕКТИВА В ПІДСЛУХУВАННІ ТЕЛЕФОНІВ.

Нью Йорк. — Велика судейська лава поставила в стан обвинувачення приватного детектива Кенета Райна за те, що він підслухував телефонічні розмови посадики Нью Йорку й 75 інших високих міських урядовців.

ЗБОРНІ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від 252, відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

ПІЛМЕРТОН, ПА. — Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від 369, відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

ВУНКАКЕТ, Р. АН. — Тов. Запорожжя, від 206, відбув місячні збори в суботу, 19. березня, в годині 7. вечір. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо будуть важні справи до обговорення і пологодження. Вступає в членів У. Н. Союзу, а передімов робить старани, щоб ваші діти були членами У. Н. Союзу, бо нема іншої організації, щоб можна достати забезпечення за таку низьку вартість. — В. Кушнір, предс.; І. Колоцький, секр.

НЮ ГЕНВЕН, КОНН. — Тов. Любков, від 370, повідомляє членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Н. — Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від 217, відбулися в неділю, 20. березня, в годині 2. пополудні, в галі парафіяльній, 303 Гудсон ул. Просимо членів численно прийти на ці збори, бо є деякі важні справи до вирішення. Пригадуємо тим членам, що все зобов'язують з плачущими місячними, щоб прийшли свої записки, а на будуче старались платити по місяцям, бо брацька каса вичерпується з фондів з причини хворюючих членів. Також пригадуємо тим членам, які замовили собі фотографії з нагоди 40-літнього ювілею, щоб прийшли і забрали їх собі за платою одного долара. Шановні члени, старайтеся придбати нових членів до Тов. ім. Тараса Шевченка, бо тримати по 3 місяці неможливо. — Уряд.

ПІЛМЕРТОН, ПА. — Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від 369, відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. Іванів, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. Калина, від 459, повідомляє своїх членів, що квартальні збори відбулися в неділю, 20. березня, в годині 8:30 вечір, в галі церковної правосл. церкви, 2250 W. 30th St. У. Н. Союзу та вписується свої діти і внуки. — За уряд: П. Пасіак, предс.; Т. Шурго, кас.; А. І